

Colonoscopie

Vorbereiding met Moviprep

Inleiding

Binnenkort krijgt u een onderzoek van de dikke darm (colonoscopie of colonscopie, beide namen kunnen worden gebruikt, maar het gaat om hetzelfde onderzoek). In deze folder leggen wij u uit wat het onderzoek inhoudt en hoe u zich thuis moet voorbereiden. Daarnaast geven wij u informatie over de gang van zaken op de dag van het onderzoek.

Op de website www.elkerliek.nl/colonoscopie staat een filmpje over het onderzoek.

Het onderzoek wordt gedaan door een arts of verpleegkundig endoscopist. Een verpleegkundig endoscopist is een verpleegkundige die is gespecialiseerd in het uitvoeren van een colonoscopie. Hij/zij voert zelfstandig een colonoscopie uit. Een MDL-arts (maag-, darm-, lever-arts) is in de buurt en direct oproepbaar.

Uw partner of uw familielid kan niet aanwezig zijn bij het onderzoek.

Wat is een colonoscopie?

Een colonoscopie is een onderzoek waarbij de binnenkant (slijmvlies) van de hele dikke darm word bekeken. Hierbij wordt een flexibele slang (endoscoop) via de anus in de dikke darm geschoven. De endoscoop buigt mee met de vorm van de dikke darm. Gedurende het onderzoek wordt via de scoop lucht in de dikke darm geblazen om het slijmvlies van de darm beter te kunnen bekijken. Indien nodig kunnen tijdens het onderzoek met de endoscoop kleine stukjes weefsel (biopten) worden weggenomen of poliepen worden verwijderd.

Belangrijke informatie voor intake onderzoek

Bespreek onderstaande punten tijdens de intake met uw verwijzend arts:

- Als u **bloedverdunnende medicijnen** gebruikt.
Eventueel moet het gebruik van deze mediatie voor het onderzoek worden gestaakt. **Gebruikt u bloedverdunders waarvoor u geprikt moet worden, neem dan voorafgaand aan het onderzoek contact op met de Trombosedienst.** Het is belangrijk dat u aan hen doorgeeft dat u dit onderzoek moet ondergaan. Dit in verband met het herstarten van de medicatie **na** het onderzoek. Ook moet u bij het gebruik van deze medicatie **een uur voor het onderzoek bloed laten prikken** om stolling van het bloed te bepalen. Dit moet voorafgaan het onderzoek tijdens de intake afgesproken worden.

Datum STOP bloedverdunner:

- Als u **ijzertabletten of een ijzerdrank gebruikt.**
Inname hiervan moet u minimaal één week voor het onderzoek stoppen. De ijzertabletten kleuren de ontlasting zwart en veroorzaken een moeilijk te verwijderen aanslag op het darmslijmvlies. Hierdoor is beoordeling niet mogelijk.
- Als u andere **medicijnen** gebruikt of twijfelt over de inname tijdens de voorbereiding.
Overige medicijnen kunt u innemen tot **één uur voordat** u begint met drinken van de Moviprep of **één uur nadat u gestopt** bent met het drinken van de Moviprep.
- Als u een **ICD of Pacemaker** heeft.
- Als u een **hartklepafwijking of een hartklepprothese** heeft en uw cardioloog heeft geadviseerd om bij ingrepen antibiotica te gebruiken.
- Als u **diabetes/suikerziekte** heeft.
Als u insuline spuit, moet u minimaal één week van tevoren met de diabetesverpleegkundige/ behandelend arts overleggen hoeveel insuline u moet spuiten op de dag voor het onderzoek en op de dag van het onderzoek.
Wij vragen u om uw insulinepen en insuline mee te nemen.
- Als u een **stoma** heeft.
Het is afhankelijk van het soort stoma of deze voorbereiding ook voor u geldt. Voor het laxeren is het verstandig om stomazakjes te gebruiken die aan de onderkant te legen zijn. Heeft u die niet, dan kunt u contact opnemen met de stomaverpleegkundige.
- Als u gebruik maakt van een **C-PAP**. Het kan zijn dat er gevraagd wordt of u deze wilt meenemen op de dag van het onderzoek.
- Als u last van **obstipatie** heeft. Mogelijk dat de voorbereiding dan moet worden aangepast.

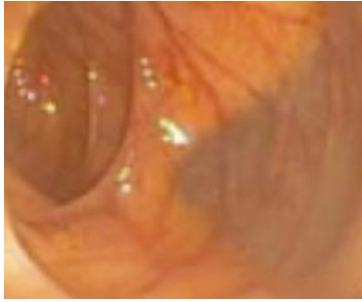
Het laxeren van de darm

LET OP: Voor de tijden **van inname van de Moviprep** dient u zich te houden aan de instructies in deze folder en niet aan de bijsluiter die u van de apotheek heeft gekregen. Voor het **bereiden van de Moviprep** volgt u wel de aanwijzingen op de bijsluiter van de Moviprep. Let op dat u zakje **A** bij zakje **B** doet.

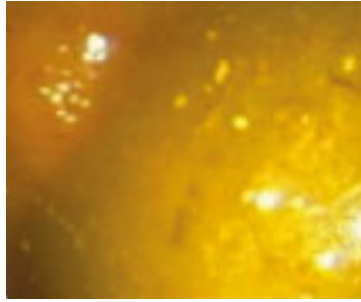
De Moviprep smaakt naar citroen of sinaasappel. Als u de smaak niet lekker vindt, kunt u het volgende proberen:

- koud drinken;
- drinken met een rietje;
- wat limonadesiroop toevoegen.

Het is belangrijk dat de darm goed schoon is zodat het slijmvlies grondig kan worden onderzocht en zelfs de kleinste afwijkingen in het weefsel worden gezien. Wanneer de dikke darm van binnen nog verontreinigd is, is het zicht in de darm slecht en bemoeilijkt dit het onderzoek. Ook kan de arts belangrijke zaken, waaronder poliepen en zelfs kanker, missen. De arts of verpleegkundig endoscopist kan dan beslissen, na betere darmreiniging het onderzoek opnieuw te doen

schone darm= goed zicht

vieze darm= slecht zicht

Wanneer uw dikke darm schoon is tijdens de colonoscopie, is het net als autorijden op een heldere dag. Het zicht op de weg is goed waardoor het autorijden gemakkelijk verloopt. Wanneer uw dikke darm vies is, is het net als autorijden in de mist.

Belangrijke instructies voor het laxeren:

- Om uw darmen goed schoon en leeg te maken voor het onderzoek moet u de laxeremiddelen **Bisacodyl en Moviprep** innemen. Beide middelen kunt u bij de apotheek ophalen. U heeft hiervoor een recept meegekregen.
- Het is belangrijk dat u steeds de 2 liter Moviprep en heldere dranken volledig opdrinkt, omdat de darm anders niet schoon genoeg is.
- Eet vanaf **3 dagen voor het onderzoek** geen brood met pitten en/of zaden, fruit met pitjes (bijvoorbeeld kiwi's, druiven, aardbeien) want deze kunnen de endoscoop verstoppen. Eet ook geen peulvruchten of rauwkost (bijv. tomaten/champignons) want deze verteren langzaam.

Vorbereiding op de dag voor het onderzoek

- Om 8.00 uur 's ochtends neemt u **2 tabletten Bisacodyl** in.
- Tot 17.00 uur mag u nog eten en drinken. U mag eventueel tussen de middag een lichte warme maaltijd nuttigen.
- Tussen 16.00 uur en 17.00 uur mag u nog een lichte broodmaaltijd met een kopje bouillon/heldere soep. Na deze maaltijd mag u **niets meer eten**. U mag wel heldere vloeistoffen drinken.
- Volgens de afgesproken tijd begint u met het drinken van de **Moviprep**. Moviprep is een sterk laxerende drank die uw darmen schoon en leeg spoelt. U moet vaker naar het toilet. Moviprep heeft een citroen/limoensmaak of een sinaasappelsmaak en bevat geen suiker. Vervolgens drinkt u een liter heldere dranken.

Vorbereiding op de dag van het onderzoek

- U begint op de afgesproken tijd met het drinken van de tweede liter **Moviprep** gevolgd door een liter heldere dranken.
- Vanaf **2 uur voor het tijdstip** van het onderzoek blijft u **nuchter**. Dit betekent dat u niets meer mag eten en/of drinken en niet mag roken.
- **LET OP:** Krijgt u op dezelfde dag een colonoscopie en een gastroscopie, houdt u zich dan aan de richtlijnen in deze folder. U moet echter **1 uur eerder beginnen met de voorbereiding**. U bent dan uiteindelijk **3 uur voor de onderzoeken nuchter**.

U heeft de afspraak voor het onderzoek omuur.

In onderstaand overzicht staan nogmaals bovengenoemde aanwijzingen. Uitgangspunt bij de voorbereiding is het **tijdstip waarop het onderzoek gepland is.**

Colonoscopie 8.30 – 10.00 uur

Moviprep 1	Op de dag voor het onderzoek: <ul style="list-style-type: none">• 08.00 uur 2 tabletten Bisacodyl• 16.00 – 17.00 uur: lichte broodmaaltijd met eventueel een kopje bouillon/heldere soep• 18.00 – 19.00 uur: 1 liter Moviprep drinken• 19.00 – 20.00 uur 1 liter heldere dranken
Moviprep 2	Op de dag van het onderzoek: <ul style="list-style-type: none">• 05.00 – 06.30 uur: tweede liter Moviprep drinken en 1 liter heldere dranken
Nuchter	<ul style="list-style-type: none">• Vanaf twee uur voor het tijdstip van het onderzoek blijft u nuchter. U mag dan niets meer eten en/of drinken en niet meer roken

Colonoscopie 10.00 – 13.00 uur

Moviprep 1	Op de dag voor het onderzoek: <ul style="list-style-type: none">• 08.00 uur 2 tabletten Bisacodyl• 16.00 – 17.00 uur: lichte broodmaaltijd met eventueel een kopje bouillon/heldere soep• 18.00 – 19.00 uur: eerste liter Moviprep drinken• 19.00 – 20.00 uur: 1 liter heldere dranken
Moviprep 2	Op de dag van het onderzoek: <ul style="list-style-type: none">• 06.00 – 07.00 uur: tweede liter Moviprep drinken• 07.00 – 08.00 uur 1 liter heldere dranken
Nuchter	<ul style="list-style-type: none">• Vanaf twee uur voor het tijdstip van het onderzoek blijft u nuchter. U mag dan niets meer eten en/of drinken en niet meer roken.

Colonoscopie 13.00 – 16.30 uur

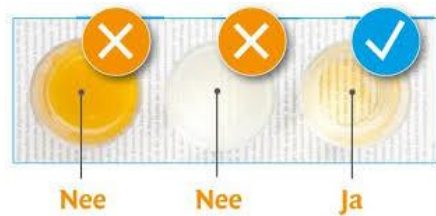
Moviprep 1	Op de dag voor het onderzoek: <ul style="list-style-type: none">• 08.00 uur 2 tabletten Bisacodyl• 16.00 – 17.00 uur: lichte broodmaaltijd met eventueel een kopje bouillon/heldere soep• 18.00 – 19.00 uur: eerste liter Moviprep• 19.00 – 20.00 uur: 1 liter heldere dranken
Moviprep 2	Op de dag van het onderzoek: <ul style="list-style-type: none">• 09.00 – 10.00 uur: tweede liter Moviprep drinken• 10.00 – 11.00 uur 1 liter heldere dranken
Nuchter	<ul style="list-style-type: none">• Vanaf twee uur voor het tijdstip van het onderzoek blijft u nuchter. U mag dan niets meer eten en/of drinken en niet meer roken.

Overzicht heldere dranken

Heldere dranken zijn dranken waar u doorheen kunt kijken bijvoorbeeld:

- water (met of zonder smaak);
- kruiden- of vruchtenthee;
- heldere appelsap;
- heldere sportdranken;
- heldere bouillon.

Koffie en melkproducten zijn niet helder en mag u dus niet drinken. Omdat u niets mag eten is het belangrijk dat u op een andere manier voldoende suikers en zout binnenkrijgt. Extra suiker kunt u nemen in de vorm van waterijsjes of druivensuiker, voor het zout kunt u bouillon nemen. Vermijd rood gekleurde dranken, zoals tomatensap, dit om verwarring met eventueel bloed in uw darm te voorkomen. Het drinken van alcoholische dranken is niet toegestaan.

De dunne en dikke darm zijn samen ongeveer 8 meter lang en hebben een oppervlakte van 400 a 500m². Om deze oppervlakte goed te kunnen schoonmaken moet u veel drinken. Drink daarom zoveel mogelijk heldere vloeistof: **Hoe meer, hoe beter!**

Om bij te houden hoeveel u drinkt, kunt u de volgende maatvoering hanteren:

- 1 mok = 200 ml
- 1 glas = 175 ml
- 1 kopje = 125 ml

Het kan zijn dat er na het drinken van de eerste liter Moviprep nog geen ontlasting komt. Soms duurt het wat langer voor de ontlasting op gang komt.

De darmvoorbereiding is succesvol wanneer na het drinken van beide liters Moviprep en beide liters heldere dranken, de ontlasting zo helder is als urine, zonder veel vaste deeltjes. Stop dan ook pas met drinken van heldere vloeistoffen wanneer dit het geval is.

Door deze voorbereiding kunt u het koud krijgen.

Mocht u merken dat de ontlasting nog niet helder wordt na het drinken van de tweede liter Moviprep, neem dan contact op met de Endoscopie afdeling.

De dag van het onderzoek

Houd er rekening mee dat er regelmatig parkeerproblemen zijn, met name tijdens de bezoeken.

Vanuit de centrale hal volgt u de bewegwijzering naar de Endoscopieafdeling (4^e verdieping) en meldt u zich aan de balie.

Aan de balie krijgt u het nazorgformulier Endoscopie. Op dit formulier noteert u het telefoonnummer van de contactpersoon die u op komt halen na het uitslapen. **Uw familielid/begeleider kan niet aanwezig zijn op de dagverpleging Endoscopie.**

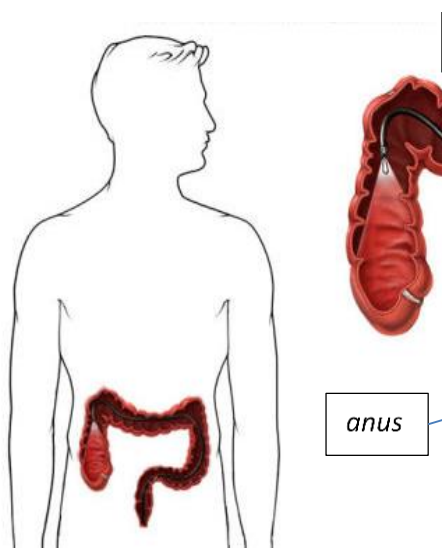
Omdat er op meerdere kamers onderzoeken worden gedaan, wordt u mogelijk niet op volgorde van binnenkomst geholpen. Aangezien er ook ingrepen worden uitgevoerd, moet u mogelijk langer wachten dan voor u wenselijk is. Hiervoor bij voorbaat onze excuses.

Het onderzoek

De verpleegkundige komt u uit de wachtkamer halen en vertelt wat het onderzoek inhoudt en beantwoordt eventuele vragen. U trekt uw broek/rok en schoenen uit en neemt plaats op de onderzoektafel. De verpleegkundige brengt een infuusnaaldje in. Hierdoor dient de arts het rustgevend middel toe. Dit is geen narcose. U kunt tijdens het onderzoek dus gewoon 'wakker' zijn. Er wordt een clipje op uw vinger of op uw oor geplaatst om de polsslag en het zuurstofgehalte in het bloed te controleren. U mag **geen nagellak** dragen op u handen. Ook wordt de bloeddruk iedere 5 minuten bij u gemeten.

Tijdens het onderzoek ligt u op de linkerzij op de onderzoektafel. Het onderzoek vindt plaatst met een één-cm dikke flexibele scoop.

Gedurende het onderzoek wordt via de scoop lucht in de dikke darm geblazen om het slijmvlies van de darm beter te kunnen bekijken. Hierdoor kunt u een opgeblazen gevoel ervaren. Dit gevoel kan het beste worden verdragen door u zoveel mogelijk te ontspannen en vanuit de buik te ademen. U mag een wind laten.

Als de arts het wenselijk vindt, kan tijdens het onderzoek een stukje weefsel uit het darmslijmvlies worden genomen voor microscopisch onderzoek (biopsie). Hier voelt u niets van. Wanneer er poliepen in uw darm worden gevonden, kunnen deze tijdens het onderzoek worden verwijderd. Ook dit is een pijnloze ingreep.

Duur van het onderzoek

Het onderzoek duurt ongeveer 15 tot 30 minuten, maar kan langer duren als er een ingreep wordt uitgevoerd.

Na het onderzoek

De arts of verpleegkundig endoscopist die het onderzoek heeft uitgevoerd deelt u de voorlopige uitslag mee. De arts noteert de voorlopige uitslag op het nazorgformulier Endoscopie. De definitieve uitslag krijgt u van de arts die het onderzoek heeft aangevraagd. Indien u nog geen afspraak heeft voor de uitslag, wordt deze alsnog voor u gemaakt.

Het 'roesje' dat u toegediend krijgt, veroorzaakt ook na het onderzoek nog enige sufheid en vergeetachtigheid. U moet na het onderzoek nog even uitslapen. U wordt in bed naar de dagverpleging Endoscopie gebracht. Het onderzoek en uitslapen duurt anderhalf uur. De verpleegkundige voert de nodige controles bij u uit en neemt contact met uw contactpersoon op om de tijd van ontslag af te spreken. Wanneer u voldoende bent uitgeslapen krijgt u iets te eten en drinken.

Familielid/begeleider mag niet aanwezig zijn bij het uitslapen.

Het is normaal dat u zich nog wat suf en slaperig voelt na het uitslapen. **U mag daarom alleen onder begeleiding naar huis.** Tot de ochtend na het onderzoek mag u zelf niet actief deelnemen aan het verkeer. U kunt ook beter geen belangrijke beslissingen nemen op die dag.

Als u geen roesje heeft gehad, kunt u na afloop van het onderzoek meteen naar huis en gewoon zelfstandig aan het verkeer deelnemen.

Eten/drinken na onderzoek

Na het onderzoek mag u weer eten en drinken. Wij adviseren u om de dag van het onderzoek:

- niet te veel te eten;
- licht verteerbaar voedsel te eten;
- geen gekruid, pittig of vet voedsel te eten.

Let op: koolzuurhoudende dranken kunnen buikkrampen veroorzaken.

Risico's en complicaties

Complicaties komen zeer zelden voor bij een colonoscopie. Soms ontstaat er een bloeding bij het verwijderen van een poliep. Dit kan bijna altijd gestopt worden tijdens het onderzoek. In zeldzame gevallen ontstaat er een klein gaatje in de darmwand. Opname in het ziekenhuis kan dan nodig zijn. Hoe meer ingrepen er bij een colonoscopie gedaan worden, hoe groter de kans op complicaties. Maar ook dan gaat er zelden iets mis.

Het is niet ongebruikelijk dat u na een biopsie of het verwijderen van een poliep wat bloed verlies. De kans op een echte nabloeding is echter klein.

Wanneer moet u contact opnemen

Het is belangrijk dat u contact opneemt bij onderstaande klachten:

- forse hoeveelheid helderrood bloedverlies via de anus;
- hevige buikpijn.

Tijdens kantooruren belt u met de Endoscopieafdeling, telefoonnummer 0492 – 59 59 79. Buiten de kantooruren neemt u contact op met de Spoedeisende hulp, telefoonnummer 0492 – 59 55 71. De telefoonnummers staan ook op het nazorgformulier Endoscopie. Het is dus goed om deze folder nog een paar dagen thuis te bewaren.

Verhinderd:

Mocht u, om welke reden ook, verhinderd zijn, wilt u dit dan zo spoedig mogelijk doorgeven aan de Endoscopieafdeling.

Tot slot

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen dan kunt u tijdens de kantooruren contact opnemen met de polikliniek van de Internisten/MDL-artsen, telefoonnummer 0492 – 59 59 59 of de Endoscopieafdeling, telefoonnummer 0492 – 59 59 79. Bij dringende vragen **na het onderzoek** die niet kunnen wachten tot de volgende werkdag kunt u buiten de kantooruren contact opnemen met de Spoedeisende Hulp.

Aantekeningen

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Telefoonnummers en adressen

Endoscopieafdeling
T: 0492 – 59 59 79

Polikliniek Internisten
locatie Deurne
T: 0493 – 32 89 19
locatie Helmond
T: 0492 – 59 59 59

Spoedeisende hulp
T: 0492 – 59 55 71

Locatie Helmond
Wesselmanlaan 25
5707 HA Helmond
T: 0492 – 59 55 55

Locatie Deurne
Dunantweg 16
5751 CB Deurne
T: 0493 – 32 88 88

Locatie Gemert
Julianastraat 2
5421 DB Gemert
T: 0492 – 59 55 55

